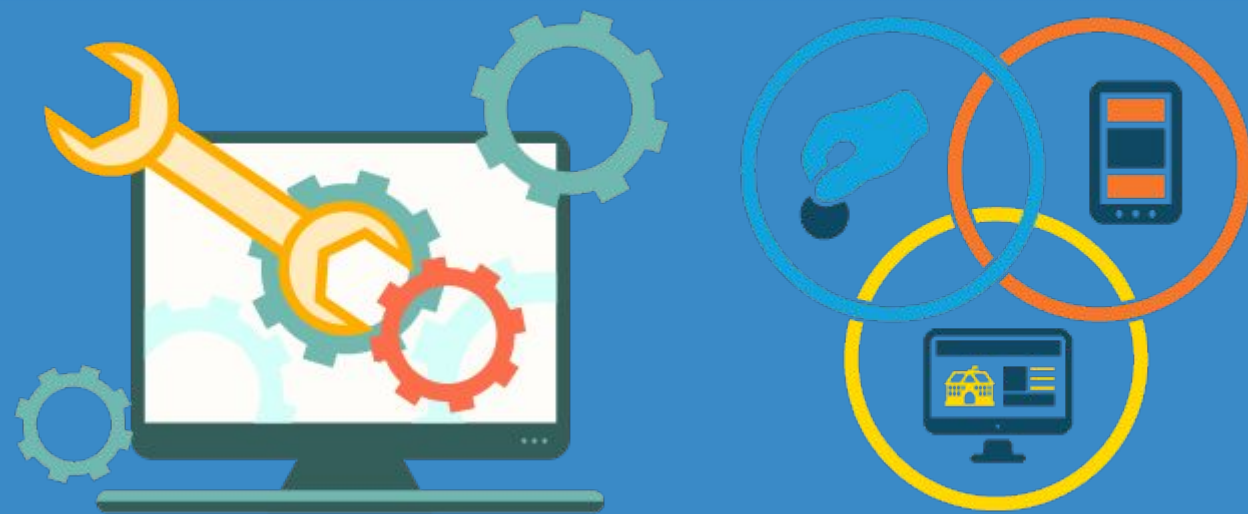

ІНФОРМАТИКА

Апаратна і програмна складові інформаційної системи

За новою програмою 2017 року

Урок 3

Усе життя людини пов'язано з **інформаційними процесами**. Для збільшення швидкості передавання та опрацювання повідомлень, надійності їх зберігання людство використовує різноманітні технічні засоби та програмне забезпечення. Для підвищення ефективності реалізації інформаційних процесів різноманітні засоби здійснення цих процесів об'єднують у системи.

Розглянемо як приклад систему продажу квитків на потяги Укрзалізниці. Продаж квитків здійснюється по всій території України і навіть за її межами. Купити КВИТКИ МОЖНА:

в касах залізничних вокзалів

в автоматах продажу квитків (терміналах)

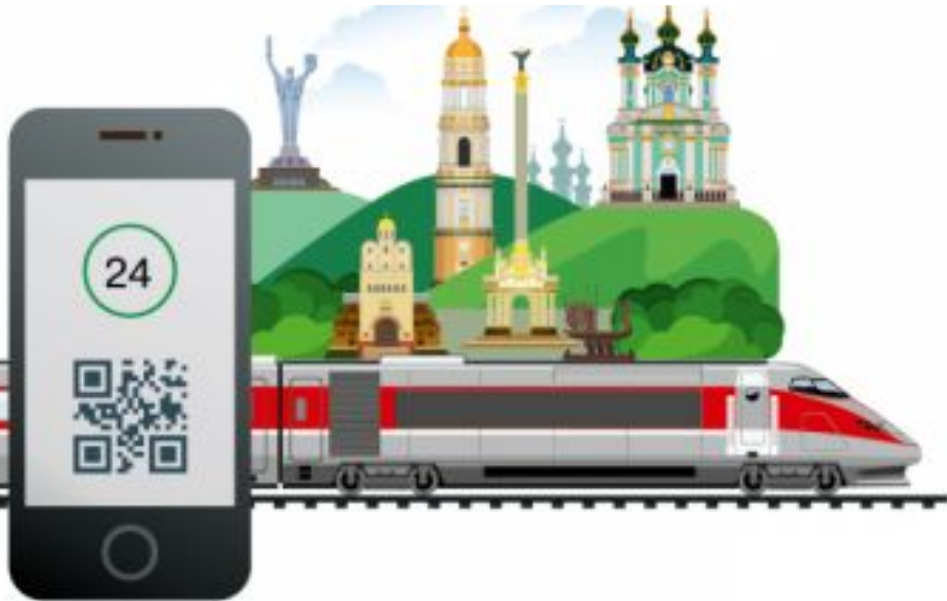
через різноманітні інтернет-сайти

Приват 24

Доступ до сайтів продажу квитків мають користувачі комп'ютерів, підключених до Інтернету. Зручно купувати квитки з використанням мобільних комп'ютерів — ноутбуків, планшетних комп'ютерів, смартфонів.

На сервері Укрзалізниці містяться дані про всі маршрути потягів, види вагонів у кожному з них. Після купівлі квитків відомості про зайняті місця у вагонах потяга надходять до сервера. Кожен новий покупець отримує оновлені дані про наявність вільних місць. Наприклад, ці дані можуть мати вигляд як на малюнку.

Поїзд: 148 К, Вагони:

27.04.2017

	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	
	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	

На початковому етапі роботи системи продажу квитків працівники залізниці **передають** до сервера Укрзалізниці, який містить програму продажу квитків, відомості про заплановані рейси потягів, про кількість вагонів у кожному з них, про тип вагона (плацкартний, купе, люкс, першого чи другого класу тощо) і кількість місць у ньому. Відповідна програма **опрацьовує** ці дані та **зберігає** в пам'яті комп'ютера.

Касир, що продає квитки на потяги, надсилає (**передає**) на вимогу пасажира запит про наявність вільних місць у потягу. У запиті зазначається маршрут (звідки від'їжджатиме пасажир і до якої станції їхатиме), дату та відомості про потяг.

Якщо пасажир не знає точних відомостей про потяг, а тільки дату поїздки, то касир може здійснити кілька запитів до сервера Укрзалізниці, щоб уточнити час поїздки, тип потяга та інші відомості.

Якщо пасажира влаштовує час відправлення, тип вагона, місце у вагоні, то касир подає команду надрукувати квиток. Одночасно з командою до друку до сервера Укрзалізниці надходить повідомлення, що на цей рейс відповідне місце вже зайнято, і програма забороняє продаж квитків на це місце з будь-яких кас, терміналів чи Інтернету.

Подібним чином відбувається обмін повідомленнями й тоді, коли пасажир купує квиток з використанням Інтернету або термінала.

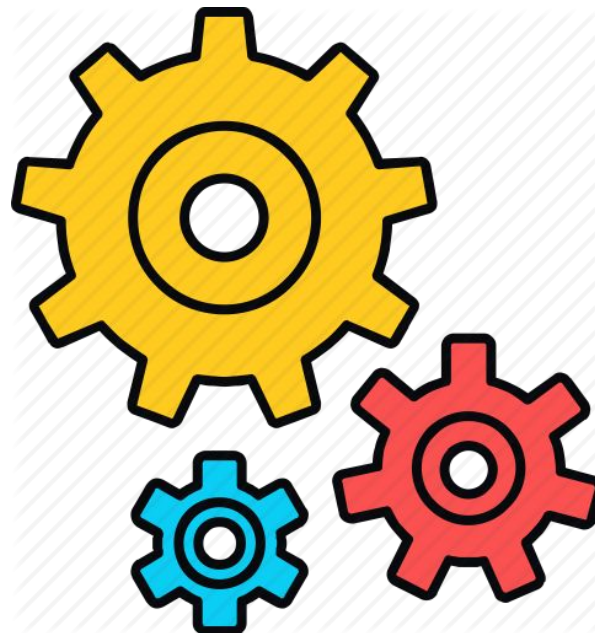

Як бачимо, під час роботи системи з продажу квитків на потяги відбуваються різні **інформаційні процеси**:

**Передавання
повідомлень**

**Опрацювання
повідомлень**

**Зберігання
повідомлень**

Слід зауважити, що **інформаційні системи** існували давно, тільки інформаційні процеси в них здійснювалися або вручну, або з використанням механічних пристроїв.

Застосування комп'ютерної техніки, і особливо комп'ютерних мереж, значно пришвидшило інформаційні процеси в інформаційних системах.

Сукупність пристроїв і програм, призначених для зберігання, опрацювання, подання та передавання даних різного типу, називають інформаційною системою.

Одним з перших у світі впроваджувати комп'ютеризовані інформаційні системи почав Інститут кібернетики Академії наук України. Під керівництвом його директора, академіка **Віктора Михайловича Глушкова** (1923-1982), було розроблено автоматичні системи управління виробництвом і впроваджено їх на ряді металургійних комбінатів України, на Львівському телевізійному заводі «Електрон» та інших підприємствах.

В.М. Глушков говорив: «Навряд чи можна сумніватися, що в майбутньому значна частина закономірностей навколишнього світу буде пізнаватися

та використовуватися автоматичними помічниками людини. Але настільки ж безсумнівно й те, що все найважливіше у процесах мислення та пізнання завжди належатиме людині».

За рівнем автоматизації інформаційні системи можна розподілити так:

Ручні

усі інформаційні процеси реалізуються людиною без застосування будь-яких технічних засобів (у наш час такі інформаційні системи майже не застосовуються);

Автоматизовані

у реалізації інформаційних процесів беруть участь як людина, так і технічні засоби (на сьогодні такі інформаційні системи найпоширеніші, причому технічними засобами найчастіше є комп'ютери різної потужності);

Автоматичні

реалізація інформаційних процесів відбувається без участі людини (людина бере участь у роботі такої інформаційної системи лише на етапі її підготовки до роботи і на етапі аналізу отриманих результатів).

Інформаційна система складається з:

Апаратна складова (*hardware*)

Пристрої

Технічні засоби зв'язку

Інформаційна складова (*software*)

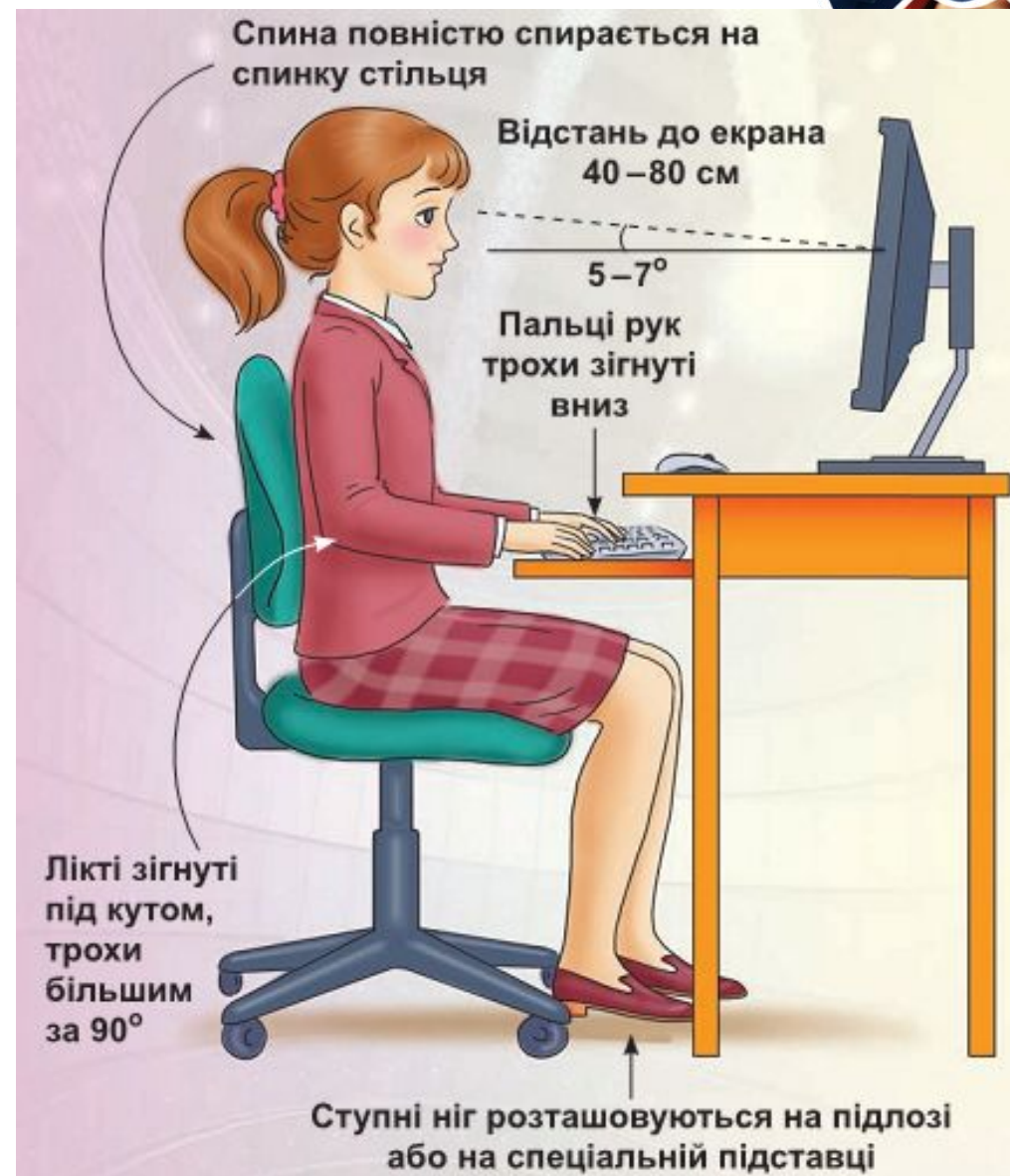
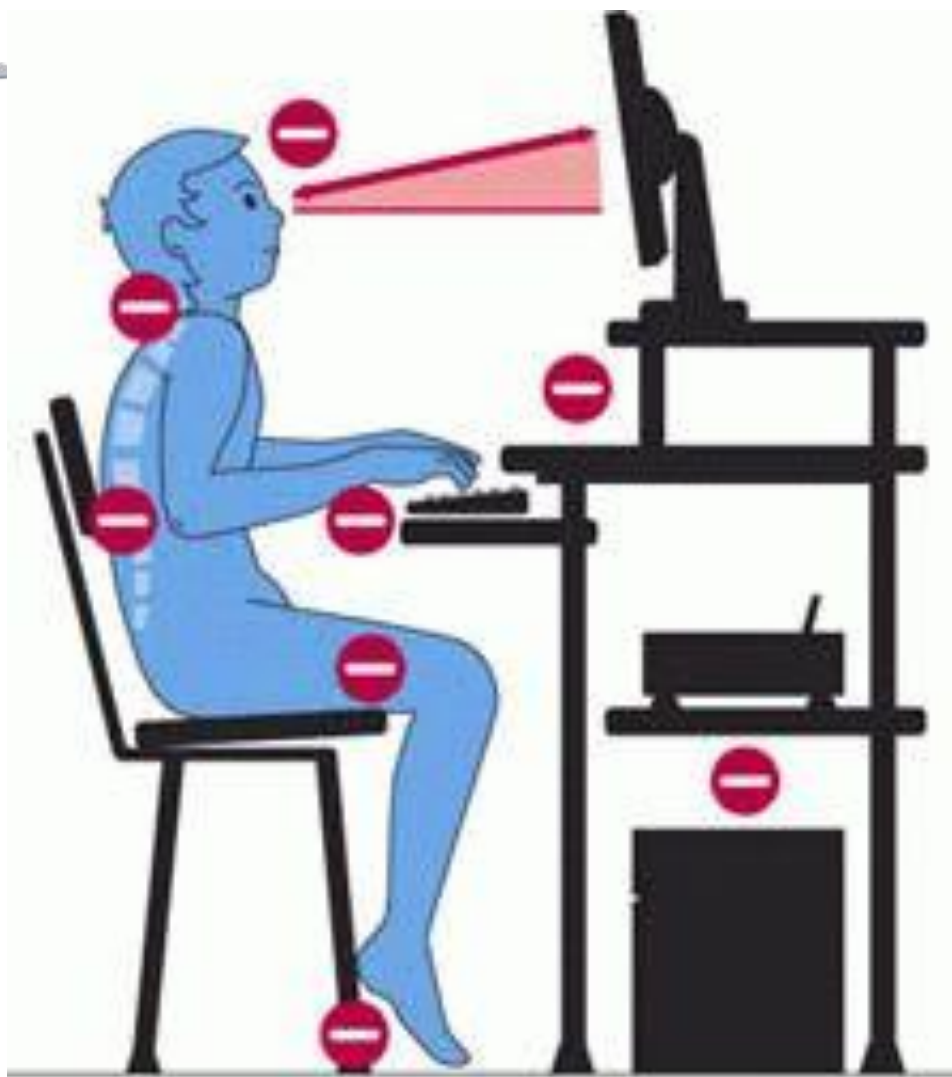
Програми

Дані

- 1. Що таке інформаційна система? Наведіть приклади.**
- 2. Які ви знаєте складові інформаційних систем? Поясніть їхнє призначення.**
- 3. Які інформаційні системи використовуються у вашій школі? Наведіть приклади та опишіть їхні складові.**
- 4. Опишіть роботу шкільної бібліотеки як інформаційної системи.**

Дякую за увагу!

За новою програмою 2017 року

